

Julenat 1914

Fred for en nat

Largo

Tekst: Sophus Michaëlis 1914

Musik: Werner Knudsen 2014

rit. . . . . .

S1
S2
A1
A2
T
B1
B2

Fred for en nat! Fred for en nat! De hvi-de sne-fnugdryp-pe, dryp-pe somhvid charpi.
Fred for en nat! Fred for en nat! De hvi-de sne-fnugdryp-pe, de hvi-de sne-fnugdryp-pe, dryp-pe somhvid charpi.
Fred for en nat! Fred for en nat! de hvi-de sne-fnugdryp-pe, dryp-pe somhvid charpi.
Fred for en nat! Fred for en nat! de hvi-de sne-fnugdryp-pe, dryp-pe somhvid charpi.

11
Tempo primo

pp p
pi. Fred for en nat! Af mør-ser-brø-let træet for-stum-mer kri-gens sto-re la-za-ret:___
pp p
pi. Fred for en nat! Af mør-ser-brø-let træet for-stum-mer kri-gens sto-re la-za-ret:___
pp p
pi. Fred for en nat! Af mør-ser-brø-let træet for-stum-mer kri-gens sto-re la-za-ret:___
pp p
pi. Fred for en nat! Af mør-ser-brø-let træet for-stum-mer kri-gens sto-re la-za-ret:___

Charpi: Strimler af bomuldslinned, der bruges til at forbinde sår.

Mørser: Mortér, et tungt kanon-agtigt skydevåben.

Julenat 1914

Fred for en nat!
De hvide snefnug dryppe
som mild charpi.

Af mørserbrølet træ
forstummer krigens store lazaret:
Fredhåbet fødes atter
i en krybbe.

Sophus Michaëlis 1914

Digteren har skrevet dette komprimerede digt som en beskrivelse af, hvordan julenat 1914 var et glimt af lys og håb midt i første verdenskrigs rædsler. Kampene standsede spontant i store sektorer på Vestfronten, inspireret af lyden af julesalmer fra begge sider af fronten, så de kæmpende kunne mødes i ingenmandsland, begrave deres døde og give hinanden små gaver.

Komponistens farfar, Georg Christian Knudsen (1866-1924), var sønderjyde syd for den daværende dansk-tyske grænse. Gennem fem år skrev Georg brev til sin elskede Marie op til flere gange om ugen, først hjemmefra og senere, efter første verdenskrigs udbrud, fra sin tjeneste som tysk soldat. Tilbagevendt efter at være blevet hårdt såret i slaget ved Marne skriver han 27.12.1914 et brev, der beskriver julen 1914 som et kort lyspunkt på vej tilbage mod skyttegravene i Frankrig, også for ham.

Læs alle hans breve som verdens langsomste blog på www.krigsbreve.dk.

19

Fred - hå-bet fø - des at-ter i en kryb-be. Fred for en nat! Fred for en nat!

Fred - hå-bet fø - des at-ter i en kryb-be. Fred for en nat! Fred for en nat!

Fred - hå-bet fø - des at-ter i en kryb-be. Fred for en nat! Fred for en nat!

Fred - hå-bet fø - des at-ter i en kryb-be. Fred for en nat! Fred for en nat!

Potsdam d. 27.12.14.

Min elskede Mie!

Nu er den deilige Julefest atter overstaet. Idag er det Søndag, og da jeg ikke er med til Kirke i Formiddag, saa vil jeg benytte den til, at fortælle dig, hvorledes jeg har forlevet Jul. Paa Juleaftensdag, da vi kom paa Benene, og stak Hovedet ud af Vinduet o hvilket herlig Syn, hele Jorden var bedækket med et Sneedække, saa alt straaede saa ren og vid. Ja du kan tro, det forhøjede Julestemningen, og mine Tanker gik straks til ham Julekongen, som kom herved, for at iføre os lange vide Kjortler som ere tvettede i Lammets Blod, til at bedække al vor Synd og Brøde, for Guds Aasyn, saa vi kan staa for ham som ustraffelig, ulastelige i Retferdighed.

Saa begynte vor Julesysel, alle Senge bleve bragte in i et Sideværelse, og Salen rent fejret. Saa blev der bordet og benket, i 3 lange Rækker, for 150 Mand. I et par Timer, og alt saa festlig ud. Juletræet var pyntet og paa Bordene skinnede sneevide Bordugge. Om Eftermiddagen var die Beseherung. Kl 3 saad vi alle ved Bordene efter A.B.C. Foran os, paa Bordet, laa vore Julegaver, en Skjorte Cigarer Cshokolade Æbler Honingkage Pæbernødder, det var alt sammen fra Verein ehemalig Charlottenschülerinnen, som alle vare tilstede. Sangforeningen, sang ossaa nogle smukke Julesalmer, en Præst holdt saa en kort Tale til os, derpaa takkede vor Loitnant i vort Navn, Foreningen for al den Kærlighed som de havde overøst os med, derpaa holt Forstanderinden en Tale til os, og takkede os, med rørende Ord, for alt hvad vi havde gjort for dem. Saa kom alle de unge Damer frem med deres Gaver og fordelte dem mellem os, saa vi tllsist havde en hel Arm fuld, da skulde du have set straalende Ansigter, vi viste nesten ikke vorledes vi skulde takke, hosliggende en Seddel, som var i en Pakke. Saa sang vi alle med hverandre Stille Nacht lesaget af Clavir, der var stor Feststemning, derpaa toge Damerne Afsked. Saa gik det til Festmaaltidet, Svine-steg og Kartoffler, saa kom Julegaverne fra Compagniet, der fik jeg ogsaa en elektrisk Lampe, og saa en Skaal fuld af Æbler og Nødder.

Efter Maaltidet gik jeg ned paa Colloseum for at hente min Julegave fra dig, min kære Mie, med det samme besørgede jeg mig ogsaa Orlov til om Aftenen, for sammen med de Alenestaende at fejre Juleaften i Gemeinschaftsvereinen, gik saa tilbage med den hemmelighedsfulde Julepakke for at undersøge dens Indhold, og hvor glædede jeg mig til al den Kærlighed du havde pakket med deri. Mange tusind Tak skal du have derfor min kære Mie, og mange Tak for Julebrevet, som jeg ogsaa modtog. Kl 8te om Aftenen var jeg saa sammen med 2 af mine Kammerater, som ogsaa ligger hær, vi er 6 hær i Comp, som kommer sammen om Guds Ord, de andre 3 vare forhindrede vi fejrede saa atter, for 2 Gang Juleaften der var vel en 15 Personer, mest gamle Koner, men der var Jesusbarnet i Krybben, Mitpunktet, hvor herligt at fejre Jul med Jesus. Paa 1 Juledag var jeg om Formiddagen til Kirke, om Eftermiddagen til Juletræ i Gemeinschaftsverein, paa 2 Juledag var jeg ogsaa til Kirke om Eftermiddagen søgte jeg efter Georg, han skal jo være kommet i hær til Potsdam, men han har slet ikke skrevet mig, jeg har ikke fundet ham. Hos mig ligger et Postavsnit, en Pakke fra Tinne Loit, som jeg nu gaar ned at hente, det er stemplet d. 22, altsaa længe undervejs, jeg har faaet 9 Julekort og Breve og 1 Forlovelseskort, fra M. Knudsen Jold. Julie Hansen Belstedt. Sidste Jul holdt vi Forlovelse, det har jeg tænkt meget paa, du vist ogsaa.

Haaber snart at høre hvorledes i har fejret Jul derhjemme, kom Brevet tids nok?

Saa til Slut de kærligste Hilsener fra din tro hengivne Georg C. Knudsen.